

راز خودروهای فاقد استاندارد

مهدی اسلام‌پناه، رئیس سازمان ملی استاندارد می‌گوید: حوزه قطعات خودرو رها شده و حتی خودروی نویسی که از کارخانه بیرون می‌آید، ۲ تا ۳ماه بعد به هر دلیلی نیاز به تعمیر و تغییر دارد. او با اشاره به توقف تولید ۵خودرو در یک سال گذشته، گفت: به توافقاتی که با وزارت صمت کردیم، در آینده، تعدادی از خودروهایی که نتوانند عملکرد ایمنی و کیفیت‌های لازم را داشته باشند، از رده تولید خارج می‌شوند. او می‌افزاید: از جمله مشکلات قاچاق قطعه، تولید قطعات زیرپله‌ای و حتی سوءاستفاده از نشانه ملی استاندارد است.

ادعان مرد شماره یک سازمان ملی استاندارد به تولید و استفاده از قطعات فاقد استاندارد نشان می‌دهد انتقاد شهروندان از افت کیفیت خودروها یک واقعیت مسلم است و انتظار مردم این است که سازمان یادشده به جای افشاگری و اذعان به رهاشدن بازار قطعات خودرو، به حال اجرای این استاندارد دست‌کم در خطوط تولید شرکت‌های خودروساز فکری کند.

سؤالی که اسلام‌پناه باید به آن پاسخ دهد این است که چه فرایندی شکل گرفته که قطعات قاچاق و فاقد استاندارد به خطوط تولید خودروسازان راه پیدا می‌کند و آیا سازمان ملی استاندارد ابزاری برای جلوگیری از این وضعیت دارد یا نه؟ صرف تفاهم و توافق با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای رعایت حقوق مصرف‌کنندگان توسط خودروسازان نافی مسئولیت ملی و قانونی او و همکارانش نیست و مهم این است که اجازه تولید و عرضه خودروهای فاقد استاندارد داده نشود که نیاز به تعمیر خودروها آن هم پس از ۳ماه تحویل به مشتریان باشد.

صنعت خودروسازی ایران به‌عنوان شناسنامه تولید صنعتی ایران در ۴دهه گذشته فراز و نشیب‌های فراوانی را پشت سر گذاشته و بدون تردید عرضه خودروهای فاقد کیفیت نه‌تنها باعث تضییع حقوق مصرف‌کنندگان بلکه باعث به خطر افتادن جان آنها می‌شود و از این جهت رئیس سازمان ملی استاندارد در مقابل جان و مال شهروندان مسئولیت دارد و امروزه در دنیا، در صورت عرضه خودروهای نایم‌ن و فاقد استاندارد، اعتبار خودروسازان متخلف مخدوش و هزینه سنگینی بر آنها تحمیل می‌شود تا دیگر جرات تکرار این فرایند را پیدا نکنند.

نقد خبر

سه‌م خواهی از مدرنیته

خبر: اسد کر می، نایب‌رئیس اتحادیه نمایندگان داران خودروی تهران گفته است: به اعتقاد نمایندگان داران، چنانچه قرار است خودرو در بورس کالا به فروش برسد، اتحادیه باید در روند عرضه خودرو در بورس کالا و حتی قیمت‌گذاری و توزیع، سهم و نقشی را ایفا کند و چنانچه دولت در نظر دارد به‌طور مستمر خودرو در بورس کالا عرضه و به فروش برسد بورس هم باید زیر نظر اتحادیه فعالیت کند.

نقد: دلالتی و واسطه‌گری یکی از اجزای جدانشدنی بازار است و در ایران به‌خصوص در حوزه ملک و خودرو، به‌شدت مشهود و پربازده است. این صنف به‌دلیل نقشی که در کارشناسی معامله و تغییر قواعد تأمین مالی و شرایط معامله متناسب با خواست طرفین معامله دارد، به‌وجود آمده است و به‌فراخور شرایط اقتصاد می‌تواند بقای فعالیت خود را حفظ کند؛ مثلاً در شرایطی که قیمت خودرو با رشد شدید مواجه می‌شود، برخی نمایندگان داران با خرید نقدی خودرو از فروشنده و فروش سلف یا اقسالی آن به خریداران با احتساب بهره و البته گرو و نگه‌داشتن سند، معامله را جوش می‌دهند و حق‌ال‌حمه و پاره سرمایه خود را تضمین می‌کنند. حالا، بنا به اقتضات اقتصاد و بازار، فروش خودروهای صرفاً کم‌تر در فرایند رقابتی با مکانیسم حراج بورس کالا انجام می‌شود و این معاملات و نقش آفرینی در فرایند قیمت‌گذاری، توزیع وو... هستند، نظرات بر بورس را نیز مطالبه می‌کنند. فارغ از عملکرد صنف نمایندگان داران خودرو و نقش آنها در تنش‌های فعلی بازار، چرا باید یک صنف به‌واسطه سهمی که به‌فراخور زمان از بازار کسب کرده است، مقابل ابزارهای نوین بایستد و به‌دنبال سهم‌خواهی با برگشت به شیوه‌های سنتی باشد آن هم در شرایطی که این صنف پیش از این نیز به‌صورت آشکار در فرایند فروش خودروهای صرف‌کم‌تر تولید داخل نقش آفرین نبوده است.

اقتصاد

عکس: همشهری آنلاین/پناهنور

احتمال خداحافظی بورس با محدوده مقاومت

شاخص بورس بعد از ۲ سال سد مقاومت ۱٫۶ میلیون واحد را شکست و در حال تلاش برای تبدیل این رقم به یک حمایت مستحکم است

پهزاد نجیر
بورس
روزنامه‌نگار

روند صعودی شاخص کل بورس تهران در مبادلات روز سه‌شنبه ادامه یافت. شاخص کل بورس تهران دیروز با ۱٫۳ درصد رشد بالاخره توانست بعد از ۲سال از محدوده یک میلیون و ۶۰۰هزار واحد با قدرت عبور کند. در صورت تداوم روند صعودی ظرف چند روز آینده و تثبیت شاخص بورس در بالای این منطقه از این به بعد این منطقه به محدوده حمایت شاخص تبدیل خواهد شد و احتمال نزول به زیر این محدوده به‌شدت کاهش می‌یابد.

روند بازار سهام از نگاه تکنیکالی
به گزارش همشهری، روند صعودی شاخص کل بورس تهران که از ابتدای آبان‌ماه و همزمان با رشد قیمت ارز در بازار آزاد شروع شده است دیروز به ادامه یافت و شاخص کل بورس تهران توانست با ۱٫۳ درصد افزایش از منطقه یک میلیون و ۶۰۰هزار

واحد که مهم‌ترین محدوده مقاومت تکنیکی و روانی شاخص بورس در ۲سال گذشته بود به سلامت عبور کند.

آخرین بار ۳۰شهریویر ۱۳۹۹شاخص کل بورس تهران در این محدوده قرار داشت و بعد از آن با نزول‌های سنگین تا محدوده یک میلیون واحد نزول کرده بود. بعد از آن شاخص کل بورس تهران یکبار شهریویر بارسال برای عبور از این منطقه

افزایش ارزش معاملات خرد

آمارهانشان می‌دهد ارزش مبادلات خرد بازار سهام از هفته نخست آبان‌ماه به‌طور متوالیوبر حال رشد است؛ به‌طوری‌که سطح ارزش مبادلات خرداز محدوده ۲تا۲۲هزار میلیارد تومان به مرز ۱۰میلیارد تومان رسیده و حتی طرف یک هفته گذشته چندبار از این مرز هم عبور کرده است. این اطلاعات همچنین نشان می‌دهد که تمایل سرمایه‌گذاران برای ورود به بورس بیشتر شده و فقط از ۱۲دی‌ماه تاکنون بیش از ۱۰۰میلیارد تومان نقدینگی تازه وارد بازار سهام شده است. به‌نظر می‌رسد عقب‌ماندگی شاخص بورس از سایر بازارها، رشد قیمت دلار، نرخ بهره منفی و چشم‌اندازهای ترومی از دلایل رشد شاخص بورس ظرف روزهای گذشته است. در طول ماه‌های گذشته همه بازارها از جمله طلا، ارز و مسکن همگام با تورم رشد کرده‌اند و تنها بازاری که از تورم عقب است بازار سهام است. در چنین شرایطی سهامداران در تلاشند از طریق سرمایه‌گذاری در بورس مانع از کاهش ارزش سئانداهیشانش در مقابل تورم ۴۸نقطه به نقطه شوند. زیراسرنامه‌گذاری در اوراق گواهی سپرده بانکی ۱۲درصدی نیز نمی‌تواند ابزار مناسبی برای پوشش ریسک سهامداران به‌دلیل نرخ بهره منفی باشد.

خیز برداشت اما نتوانست از این محدوده عبور کند و با یک نزول سنگین به محدوده یک میلیون و ۲۰۰هزار واحد برگشت. دومین بار اربدهیشت اسمال شاخص بورس برای دومین بار تلاش کرد از این محدوده عبور کند اما باز هم نتوانست و با افت سنگین ۲۵درصدی مواجه شد و بار دیگر به منطقه یک میلیون و ۲۰۰هزار بازگشت. آخرین بار ۱۰روز پیش نیز شاخص بورس بار دیگر برای این محدوده به سلامت عبور کند.

از نظر تکنیکی در صورتی‌که روند صعودی بورس ظرف چند روز آینده ادامه پیدا کند این منطقه به خط حمایت شاخص تبدیل خواهد شد و حتی اگر شاخص در مقطعی با نزول‌های دوره‌ای نیز مواجه شود احتمالاً نزول به زیر این سطح به کم‌ترین حد خود می‌رسد. اما در صورتی‌که شاخص بورس طرف روزهای آینده با نزول مواجه شود می‌تواند زمینه بازگشت شاخص بورس به محدوده یک میلیون و ۲۵۰هزار واحد فراهم کند.
انتظار که روند مبادلات خرد و افزایش جریان ورود پول به بورس نشان می‌دهد به‌احتمال زیاد شاخص بورس قادر است خود را در این منطقه تثبیت کند.

خودروهای وارداتی چند قیمت می‌خورند؟

صنایع خودروی وزارت صمت تعرفه واردات خودروهای زیر ۱۰هزار دلار را ۱۰درصد و همچنین سقف تعرفه واردات ۸۵،۷۵۱و ۹۵درصد اعلام کرد که دربراه خودروهای دارای سقف قیمت تعیین شده در آیین‌نامه واردات اعمال شده است. از آنجا که خودروهای اعلام پذیرش شده در بورس کالا در حدود ۲۰هزار دلار هستند برای تعیین قیمت احتمالی آنها برای عرضه در بورس، حداقل ۷۵ و حداکثر ۹۵درصد تعرفه در نظر گرفته خواهد شد. خودروهایی که قرار است در بورس عرضه شوند شامل ۱۹هزار خودروی ساری چینی چانگان و ۱۴۰دستگاه کیااست که به‌ترتیب نشرکت‌های سایپا و کوشاودرو نگین آنها را وارد کرده‌اند. فیات نیز یکی از وارداتی‌هاست که گفته می‌شود آنچه به بازار وارد می‌شود از مدل فیات تیپو خواهد بود.

نوع خودرو	تعداد	قیمت‌به‌دلار	قیمت‌به‌تومان	حداقل قیمت‌بایستاد	حداقل قیمت‌باجانب
چانگان	۱۹٬۰۰۰	۲٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۸۴٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۷۲٬۰۰۰	۱٬۷۲٬۰۰۰
کیاسراتو	۵۰	۲۷٬۹۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۱۴۹٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۲۰٬۴۰۰	۲۰٬۱۹۰
کیاسپورتیج	۵۰	۲۶٬۲۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۰۷۷٬۹۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۲۰٬۴۶۵	۲۰٬۴۶۵
کیا S۱K۱	۵۰	۲۵٬۲۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۰۳۹٬۹۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۲٬۱۷۷	۲٬۱۷۷
کیاسید	۴۰	۲۱٬۱۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۸۶۱٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱۸۱۶	۱۸۱۶
کیلیکاتو	۱۰۰	۱۲٬۵۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۵۱۲٬۵۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۹۷۳	۹۷۳
کیاگلگس	۱۰۰	۱۳٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۵۳۳٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۰۱۲	۱٬۰۱۲
کیاریو	۱۰۰	۱۶٬۷۵۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۶۸۶٬۷۵۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱۳۷۳	۱۳۷۳
کیاسونت	۷۰	۱۷٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۶۹۷٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱۳۹۴	۱۳۹۴
کیاسلتوس	۷۰	۲۳٬۳۵۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۹۵۶٬۹۴۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۲٬۰۰۹	۲٬۰۰۹
فیاتتیپو	نفسخض	۱۶٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۶۴۴٬۰۰۰(۹۵٪ تا ۱۰۵٪ سودبازرگانی)	۱٬۲۸۰	۱٬۲۸۰

آخرین قیمت محصولات فرنگی در میداين

قیمت انواع صیفی و محصولات فرنگی در میداين طی ۲ماه گذشته تغییرات زیادی داشته که مهم‌ترین آنها تعدیل قیمت گوجه و سیب‌زمینی و افزایش چشمگیر قیمت پیاز بوده است. نرخنامه جدید میداين میوه و تره‌بار نشان می‌دهد علاوه بر پیاز، قیمت محصولاتی مثل بادمجان و کدو مسمایی هم در ۲ماه گذشته افزایشی بوده است. در روزهای اخیر با افزایش تعرفه صادرات پیاز، قیمت این محصول بر مصرف‌نیز در بازار متعادل شده است.

●	قیمت هر کیلو- تومان / آبان	قیمت هر کیلو- تومان / دی			
●	بادمجان	رسمی	گوجه	پیاز	شلغم
	۶٬۲۰۰	۵٬۷۰۰	۱۱٬۹۰۰	۱۰٬۹۰۰	۱۲٬۹۰۰
	۱۳٬۰۰۰	۱۳٬۰۰۰	۱۰٬۹۰۰	۱۴٬۹۰۰	۱۰٬۵۰۰
					سیب زمینی
					۱۲٬۵۰۰
					هویج
					۶٬۵۰۰
					۱۰٬۴۰۰

همیشه‌ری

بازار سهام

ترکیب دیروز معاملات بازار سهام		
ارقام به میلیارد تومان		
خرید حقیقی	<div><div style="width: ۷۴۲۵;">۷۴۲۵</div></div>	
فروش حقیقی	<div><div style="width: ۷۷۲۴;">۷۷۲۴</div></div>	
خرید حقوقی	<div><div style="width: ۱۸۱۹;">۱۸۱۹</div></div>	
فروش حقوقی	<div><div style="width: ۱۹۷۱;">۱۹۷۱</div></div>	
نماگرهای بازار سهام در مبادلات دیروز		
نماگر	مقدار	تغییر/درصد
شاخص کل – واحد	۱۶۶۸۱۸۸	۱٫۲۹ –
شاخص هم‌وزن – واحد	۵۰۳۶۳۶	۱٫۴۶ –
ارزش معاملات خرد – میلیارد تومان	۹۲۴۴	۰٫۹۷ –
ارزش بازار – هزار میلیارد تومان	۷۷۰۸	۱٫۲۳ –

گزارش

بحران صندوق‌های بان نشستگی با اهرم بدهی دولت

کمیسیون اجتماعی مجلس گزارشی در خصوص ارزیابی ابعاد چالشی صندوق‌های بان‌نشستگی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی مربوط تهیه کرده که می‌تواند تصویری از وضعیت فعلی صندوق‌های بان‌نشستگی و عوامل تغییر وضعیت آنها ارائه دهد. به گزارش همشهری، در ایران ۸ صندوق بیمه و بان‌نشستگی وجود دارد که در مجموع حدود ۲۳٫۶میلیون نفر بیمه‌پرداز، بان‌نشسته و مستمری بگیر اصلی دارند و به‌جز صندوق تأمین اجتماعی و برخی صندوق‌های کوچک، سایر صندوق‌ها برای ایفای تعهدات خود به‌شدت به دولت و بودجه عمومی وابسته هستند و در آینده نزدیک، این وابستگی به‌قدری برای دولت هزینه‌ساز خواهد شد که باید بخش قابل توجهی از منابع مالی دولت صرف آن شود.

نمای باز از صندوق‌های بان‌نشستگی

از میان ۱۸ صندوق بان‌نشستگی کشور، صندوق تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین صندوق ۱۷٫۹میلیون نفر مشترک اصلی (بیمه‌گذار و بان‌نشسته) دارد و نسبت پشتیبانی آن ۴،۵۱است؛ یعنی این صندوق به ازای هر بان‌نشسته، ۴،۵۱نفر بیمه‌پرداز دارد. بعد از تأمین اجتماعی، صندوق بان‌نشستگی کشوری ۵،۱میلیون نفر عضو و نسبت پشتیبانی ۰٫۶۵ به‌شدت برای ایفای تعهدات خود نیازمند حمایت مالی دولت است. سومین صندوق بان‌نشستگی بزرگ کشور، صندوق بیمه روستاییان و عشایر با ۱،۱میلیون نفر مشترک قرار دارد که به‌واسطه جوان بودن صندوق، فعلاً از نسبت پشتیبانی بسیار بالا بر خوردار است. صندوق تأمین اجتماعی نیزه‌های مسلح نیز چهارمین صندوق بان‌نشستگی بزرگ محسوب می‌شود. در کنار این صندوق‌ها، صندوق بان‌نشستگان صنعت فولاد با نسبت پشتیبانی ۰٫۰۷ که تقریباً کل تعهدات آن باید توسط دولت پرداخت شود.

ابعاد بحران صندوق‌ها و دلایل آن

باین بودن سن بان‌نشستگی کشور در مقایسه با سن امید به زندگی، باعث می‌شود در شرایط عادی یک بیمه‌پرداز و خانواده او، نزدیک به دوره بیمه‌پردازی، مستمری بگیر باشد. این موضوع یکی از دلایل به هم خوردن نسبت پشتیبانی صندوق‌هاست اما علاوه بر این، دست‌کاری‌های دولتی در مناسبات بیمه‌ها در قالب تحمیل مشترک جدید بدون تسویه سوابق حق بیمه در صندوق بان‌نشستگی کشوری یا انتقال اجباری بخشی از بیمه‌پردازان این صندوق به صندوق تأمین اجتماعی برای تغییر قراردادها از کارمندی به کارگری و شرکتی از جمله مسائلی است که به‌خصوص در صندوق بان‌نشستگی کشور منجر به افول نسبت پشتیبانی و ناترازی منابع و مصارف شده است. در این میان، تبدیل شدن زیرمجموعه‌های صندوق‌های بان‌نشستگی به حیاط خلوت خواص و انحراف زبدهی منابع صندوق‌ها به خارج از صندوق نیز توانسته ورودی منابع جدید به صندوق‌ها را با چالش مواجه کند.

همچنین بدهی کلان دولت به صندوق‌ها در نتیجه عدم ایفای تعهدات و رد دیون بخشی از این بدهی‌ها به واگذاری بنگاه‌های مشکل‌دار و زیان‌ده نیز یک مشکل بزرگ برای صندوق‌ها بوده و ایفای تعهدات آینده آنها را به چالش کشیده است. به استناد گزارش تفرغ بودجه سال ۱۴۰۰ میزان کل مطالبات صندوق‌های بان‌نشستگی تا پایان سال ۱۳۹۹ بیش از ۵۰۱هزار میلیارد تومان بوده که ۹۰درصد آن ناشی از مطالبات مستقیم از دولت، ۵درصد مرتبط با سود سهام دریافتی و ۵درصد مرتبط با سایر مطالبات است. در مجموع، از کل بدهی دولت به صندوق‌ها، ۳۸۱هزار میلیارد تومان متعلق به صندوق تأمین اجتماعی، ۶۰هزار میلیارد تومان متعلق به صندوق حمایت و بان‌نشستگان کارکنان فولاد، ۵۰هزار میلیارد تومان متعلق به صندوق بان‌نشستگی کشوری و ۱۰هزار میلیارد تومان مربوط به صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان است.

چه باید کرد

افزایش سن بان‌نشستگی و هم‌زمان کاهش درصد حق بیمه اجباری یکی از راه‌های موقت برای به تأخیر انداختن بحران صندوق‌های تأمین اجتماعی است؛ اما اگر این اقدام به همراه شکوفایی اقتصادی و افزایش اشتغال زایی واقعی باشد و در کنار واقعی‌سازی دستمزد‌ها، دولت نیز بدهی خود به صندوق‌ها را بپردازد و منابع و سرمایه‌گذاری‌های آنها نیز دست‌اندازی نکنند، می‌توان امیدوار بود که صندوق‌های فاقد مشکل فعلی، در آینده نیز بحران زده نشوند؛ اما در مورد صندوق‌های بحران زده تنها راهکار ادغام آنها در یک صندوق عمومی به همراه انتقال سرمایه متعلق به بیمه‌های آن صندوق از محل اموال دولتی است که با قطع رابطه آنها با بودجه، امکان تریق بحران صندوق‌ها به بودجه عمومی را منتفی می‌کند.

جالب اینکه اگر دولت بدهی خود به صندوق تأمین اجتماعی را بپردازد و این منابع مشغلاً با نرخ ۲۳درصد در بانک‌ها نیز سپرده‌گذاری شوند، سالانه ۹۰هزار میلیارد تومان به منابع درآمدی صندوق اضافه خواهد شد. این بدهی در حالی تسویه نشده یانی مانده که صندوق بان‌نشستگی تأمین اجتماعی در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۴۸ درصد منابع خود را به مصارف تخصیص داده و با کسری حدود ۱۲۰هزار میلیارد تومانی مواجه بوده است.